

Voorkomen van schijnzelfstandigheid bij zzp'ers

In de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) staan fiscale en arbeidsrechtelijke regels voor de inhuur van zzp'ers. Wanneer er sprake is van zelfstandig ondernemerschap dan hoeven opdrachtgevers geen loonheffing in te houden. Met modelovereenkomsten zorg je ervoor dat je deze afspraken tussen opdrachtgever en zzp'er goed op papier zet.

[Download de modelovereenkomsten](#)

Waar moet je op letten?

Per 1 januari 2025 zal de Belastingdienst starten met handhaven op de wet DBA. Dit betekent dat er correctieverplichtingen, naheffingsaanslagen en boetes opgelegd kunnen worden als er sprake is van schijnzelfstandigheid. Met deze checklist zie je aandachtspunten waar je op moet letten om dit te voorkomen.

Of er sprake is van schijnzelfstandigheid, zal worden beoordeeld op basis van de huidige wetgeving en jurisprudentie. Deze aandachtspunten zijn opgesteld op basis van een uitspraak van de Hoge Raad op 23 maart 2023 inzake 'Deliveroo'. De vraag was of de bezorgers van Deliveroo werknemers zijn op basis van een arbeidsovereenkomst.

Niet één element op zich is doorslaggevend. Het gaat om alle omstandigheden van het geval. Ieder element moet beoordeeld en gewogen worden en in totaliteit gezien. Dat maakt het lastig om 100% zekerheid te hebben.

Uitgangspunten beoordeling schijnzelfstandigheid zzp'er

Beperk de duur van de opdracht en het type werk

Hoe lang werkt de zzp'er voor het bedrijf?
Wat voor werk wordt gedaan?
Worden de werkzaamheden die de ingehuurde zzp'er verricht ook uitgevoerd door eigen werknemers?

- Hoe langer een zzp'er voor de opdrachtgever werkt, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid
- Hoe meer een zzp'er werk doet, dat eigen werknemers doen, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid.

Geef de zzp'er vrijheid over de werktijden en uitvoering

Kan door de zzp'er zelf worden beslist hoe en wanneer, op welke tijden het werk wordt uitgevoerd
Is de zzp'er afhankelijk van de instructies en opdrachten van de opdrachtgever?
Wordt bij de planning rekening gehouden met de door de zzp'er aangegeven periodes waarin hij niet kan werken?

- Hoe meer instructies de opdrachtgever geeft, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid

Laat de zzp'er eigen middelen en materialen gebruiken

Gebruikt de zzp'er eigen gereedschap?
Gebruikt de zzp'er eigen kleding?
Gebruikt de zzp'er eigen vervoer?
Gebruikt de zzp'er eigen materiaal?
Is de zzp'er bij de uitvoering van het werk herkenbaar als werkende voor uw organisatie?
Gelden voor de zzp'er dezelfde bedrijfsregels, specifieke gedragsregels of voorschriften als voor de (ex-) werknemers (o.a. kledingvoorschriften, huishoudelijke reglementen, personeelshandboek)?
Is het gebruikelijk dat de zzp'er deelneemt aan personeelsbijeenkomsten of -activiteiten die niet direct te maken hebben met het uitvoeren van de werkzaamheden? (Kerstborrel, bedrijfsuitjes)?

- Hoe meer een zzp'er gebruik maakt van middelen en materialen van de opdrachtgever, hoe meer dit een indicatie is dat sprake is van schijnzelfstandigheid
- Hoe meer een zzp'er behandeld wordt als een eigen werknemer, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid.

Stimuleer dat de zzp'er zich kan laten vervangen	Kan de zzp'er zich laten vervangen (zonder voorafgaande toestemming van uw bedrijf)?	• Hoe minder vrijheid een zzp'er heeft, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid
Stel samen een duidelijke overeenkomst van opdracht op	Is voorafgaand aan de werkzaamheden gezamenlijk een overeenkomst opgesteld? Heeft de opdrachtgever de zzp'er een standaardovereenkomst voorgelegd waarvan niet afgeweken kon worden?	• Hoe minder vrijheid een zzp'er heeft bij het afsluiten van de overeenkomst, hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid.
Onderhandel over de beloning en werk met project-prijzen	Is over de beloning onderhandeld? Wordt de zzp'er rechtstreeks betaald door de opdrachtgever? Betaalt de opdrachtgever standaard een periodieke vergoeding aan de zzp'er? Wordt de zzp'er per project of taak in plaats van op basis van uren betaald? Stuurt de zzp'er een factuur voor de werkzaamheden? Krijgt de zzp'er doorbetaald voor de periode waarin hij geen werkzaamheden verricht (ziekte, arbeidsongeschiktheid en verlof)?	• Hoe minder vrijheid de zzp'er heeft bij het bepalen van de beloning hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid • Betaling per project is beter dan betaling per uur.
Betaal een hogere beloning dan je vaste werknemers	Krijgt de zzp'er een substantieel hogere beloning voor de werkzaamheden dan de eigen werknemers die soortgelijk werk doen?	• Hoe meer de beloning vergelijkbaar is met die van een werknemer hoe meer dit een indicatie is van schijnzelfstandigheid.
Laat de zzp'er eigen risico dragen	Werkt de zzp'er geheel voor eigen risico? Als er fouten zijn gemaakt door de zzp'er, moet hij deze voor eigen rekening herstellen? Is de zzp'er zelf verantwoordelijk voor scholing, een aansprakelijkheidsverzekering, voorzieningen tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid en/of een oudedagsvoorziening?	• Hoe minder risico een zzp'er loopt, hoe meer dit een indicatie is voor schijnzelfstandigheid.
Bevorder ondernemerschap bij de zzp'er	Heeft de zzp'er meerdere opdrachtgevers? Heeft deze een KvK nummer? Heeft deze een BTW nummer? Heeft deze een eigen website? Doet de zzp'er acquisitie?	• Hoe vaker bovenstaande vragen met 'nee' beantwoord worden, hoe meer dit een indicatie is voor schijnzelfstandigheid.